

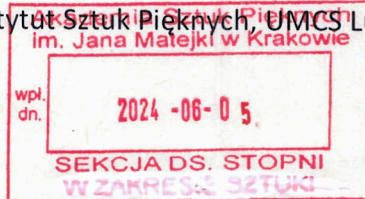

Lublin 12.05.2024r.

dr hab. szt. Prof. UMCS **Robert Kuśmirowski**

Katedra Intermediów, Wydział Artystyczny

Instytut Sztuk Pięknych, UMCS Lublin

RECENZJA

DOROBKU ARTYSTYCZNEGO I DYDAKTYCZNEGO ORAZ WSKAZANEGO OSIĄGNIĘCIA ARTYSTYCZNEGO (DZIEŁA HABILITACYJNEGO) **DR KAMILA KUZKO** (ZATRUDNIONEGO NA WYDZIALE MALARSTWA AKADEMII SZTUK PIĘKNYCH IM. JANA MATEJKI W KRAKOWIE), SPORZĄDZONA W ZWIĄZKU Z POSTĘPOWANIEM HABILITACYJNYM W DZIEDZINIE SZTUKI W DYSCYPLINIE SZTUKI PLASTYCZNE I KONSERWACJA DZIEŁ SZTUKI, WSZCZĘTYM W DNIU 03.11.2023 ROKU.

ZLECENIODAWCA RECENZJI: AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH IM. JANA MATEJKI W KRAKOWIE – SEKCJA DS. STOPNI (PISMO Z DNIA 11 MARCA 2024 r. PRZEWODNICZĄCEGO RADY DO SPRAW STOPNI PROF. DR. HAB. KRZYSZTOFA TOMALSKIEGO, OZNACZONE KODEM KUS.521.2.4.2023.). DO ZLECENIA ZOSTAŁY DOŁĄCZONE: 1) AUTOREFERAT DR KAMILA KUSKO W JĘZYKU POLSKIM WRAZ Z PRZEBIEGIEM KARIERY ZAWODOWEJ I WYKAZEM AKTYWNOŚCI ARTYSTYCZNEJ; 2) WYKAZ OPUBLIKOWANYCH PRAC, DOROBKU TWÓRCZEGO ORAZ INFORMACJE O STYPENDIACH, NAGRODACH I PUBLIKACJACH; 3) DOKUMENTACJA DOROBKU ARTYSTYCZNEGO W POSTACI KSIĄŻKI "KULISY KROJU I SZYCIA"; 4) PORTFOLIO ZAWIERAJĄCE DOKUMENTACJĘ PROJEKTU „CYKL SIEDEMNASTU MURALI POWIĄZANYCH ZE SOBĄ TEMATYCZNIE I BĘDĄCYM WZAJEMNIE UZUPEŁNIAJĄCYM SIĘ ZESTAWEM ZREALIZOWANYM W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ”; 5) KOPIA DOKUMENTU STWIERDZAJĄCEGO POSIADANIE PRZEZ PANA KAMILA KUZKO STOPNIA DOKTORA; 6) KOPIA WNIOSKU Z DNIA 03.11.2023 ROKU O PRZEPROWADZENIE POSTĘPOWANIA HABILITACYJNEGO W DZIEDZINIE SZTUKI, W DYSCYPLINIE: SZTUKI PLASTYCZNE I KONSERWACJA DZIEŁ SZTUKI DO RADY DOSKONAŁOŚCI NAUKOWEJ; 7) DOKUMENTACJA HABILITACYJNA W WERSJI ELEKTRONICZNEJ, ZGRANA NA NOŚNIK TYPU PENDRIVE.

OGÓLNE INFORMACJE O HABILITANCIE

Pan Kamil Kuzko urodził się w 1981 roku w Lublinie. W 2002 roku rozpoczął studia na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, gdzie w 2008 roku obronił dyplom z malarstwa. W tym samym roku rozpoczął staż asystencki w ramach środowiskowych studiów doktoranckich na Wydziale Malarstwa krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych w pracowni

malarstwa prof. Grzegorza Bednarskiego oraz w pracowni rysunku prof. Marka Szymańskiego. W 2012 roku obronił tytuł doktora na krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Aktualnie pracuje jako asystent na Wydziale Malarstwa w pracowni prof. Piotra Korzeniowskiego. Od 2012 roku artysta jest członkiem Związku Polskich Artystów Plastyków oraz *Fundacji Transporter Kultury*

Kamil Kuzko tworzy przede wszystkim w technice olejnej, malując na szarym płótnie lub drewnianych płytach. W swoich obrazach często pozostawia niezamalowane partie, ukazując naturalny kolor i fakturę podłoża malarskiego. Kamil Kuzko maluje dużymi, płaskimi plamami barw, jednak przy zachowaniu linearnego charakteru ukazywanych form. W twórczości artysty zauważalne są inspiracje czerpiące ze sztuki komiksu. Od połowy lat 90. artysta jest związany z nowojorskim nurtem graffiti w Polsce. Wiele z murali autorstwa Kamila Kuzko znajduje się w Krakowie (m. in. mural na ścianie bloku na Kurdwanowie przy ul. Storczykowej 4, "Exit" blisko Dworca Głównego, mural przedstawiający historię Stanisława Marusarza na dziedzińcu aresztu przy ul. Montelupich 7). Artysta tworzy także w technice sgraffita. Dodatkowo zajmuje się działalnością balansującą na granicy poziomu praktyki i teorii, rozmyślając np. nad pojęciem obrazu w znaczeniu pozamalarskim. Wyrazem próby rozwiązania tego typu problemu była m.in. instalacja site-specific "Obraz" prezentowana w krakowskiej galerii Baszta

OCENA DOROBKU ARTYSTYCZNEGO

ORAZ RESZTY PRZEDŁOŻONEJ DOKUMENTACJI DZIAŁALNOŚCI DYDAKTYCZNEJ, NAUKOWEJ, ORGANIZACYJNEJ I POPULARYZATORSKIEJ
KANDYDATA

Pan Kamil Kuzko uczestniczy w życiu artystycznym, dając ogromny wkład w rozwój dziedziny. Jego twórczość jest więc nie tylko obecna, ale także rozpoznawana i doceniana. To wyrazista postać lubelskiej, krakowskiej i krajowej sceny artystycznej, rozpoznawana poprzez *muralową* aktywność i pewną konsekwencję malarską. Wykłada, prowadzi warsztaty, jest organizatorem, pomysłodawcą, kuratorem i autorem różnorodnych wydarzeń artystycznych. Odgrywa ważną rolę kreatora i uczestnika wystaw (również tych niszowych), prowadzi dyskurs ze społeczeństwem, starszymi i młodszymi adeptami sztuki współczesnej oraz osobami wykluczonymi ze społeczeństwa. Jest autorem licznych wystąpień i wydarzeń artystycznych na rzecz kultury aktualnej i kulturowego rozwoju zainicjowanych przez siebie środowisk twórczych. Współzałożyciel *Fundacji Transporter Kultury*.

Poniżej kilka najważniejszych osiągnięć habilitanta.

Wystawy Indywidualne

„Rysunek”, Mała Galeria, PLSP w Nałęczowie, 2023

Rewers, Otwarta Pracownia, Kraków 2019

Tokio. Smok i Smok, (wspólny projekt z Natalią Buchtą i Przemysławem Widłem)
Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha, Kraków 2019

N.N. próbuje przypomnieć sobie słowa modlitwy, Galeria Zielona 13, Łódź 2018

Malarstwo, Galeria Sceny Plastycznej KUL, Lublin 2017

Before Wall, PunktKommaStrich Gallery, Dusseldorf 2017

Murale

„Tego się nie robi kotu” (wspólnie z Marcinem Czają), Kraków 2023

„Domov lásky”, Karwina (Republika Czeska) 2023

„Kaduceusz”, Open Eyes Festival, Kraków 2022

„Betesda”, Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki, ASP Kraków 2021

„Villa dei Misteri”, Syros (Grecja) 2021

„Hermes wiodący Duchy bohaterów do Hadesu”, Chodkiewicza 4, Kraków 2018

„Bez tytułu” (wspólnie z Nawerem), Batumi Street-Art Festiwal, Batumi (Gruzja) 2018

„Pętla”, Festiwal Polikultura, Kraków 2018

„Narciarz”, Polish Urban Art vol.2, Trafo Gallery, Praga 2017

„W przedziale/Triangle”, Dusseldorf (Kavalierstrasse) 2017

„Skibińska 17”, Pracownia Sztuki Zaangażowanej Społecznie – Rewiry, Lublin 2017

„Kosmonauci”, Forma Otwarta – 40-lecie Lubelskich spotkań Plastycznych, LSM Lublin
2016

Festiwal Monumental Art, mural, Gdańsk 2016

Dramat Wolności, Mural, Areszt Śledczy w Krakowie, Kraków 2014.

“Horror Vacui”, Mural w ramach „Polish Contemporary Urban Art: Exhibitions and Murals.” Batumi, (Gruzja) 2014.

Wystawy zbiorowe

„Międzynarodowa wystawa 20/20”, Konduktorownia, Regionalne Towarzystwo Zachęty
Sztuk Pięknych, Częstochowa 2021

„Smok i Smok. Kraków”, The Sumida Hokusai Museum , Tokio 2020

„Changing views”, Halle WERFT 77, Dusseldorf 2019

„Człowiek. Krakowska figuracja”, Galeria Miejska, Ołomuniec (Republika Czeska) 2018

„Ostrale re_form. 11. Internationale Ausstellung, Drezno 2017

„Polish Urban Art vol.2”, Trafo Gallery, Praga 2017

„Triangle”, Instytut Polski, Dusseldorf 2017

„Konfiguracje. Krakowskie Spotkania Artystyczne 2017.” Bunkier Sztuki, Kraków 2017.

„Cube – Międzynarodowy Projekt Artystyczny”, ASP Kraków 2016.

„Topografia Wolności”, Galeria Szyb Wilson, Katowice 2016.

„Beyond Graffiti Writing”, Galeria Miasta Ogrodów, Katowice 2015.

„Polish Urban Art”, Urban Spree, Berlin 2014.

„RestArtWork”, Wawrzyńca 16, Kraków 2014.

„Betreten Verboten?!”, Halle Quelle, Norymberga 2013.

Horyzont Wolności, Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia”, Radom
2013.

Stroke – Urban Art Fair, Galerie Artelier, Monachium 2012.

Dydaktyka, organizacja:

„Szkicownik. Studium Kreacja. Wystawa Pracowni Rysunku nr V.” kurator, Galeria A.K.T.
Kunstverein, Amberg, Niemcy 2023

„Tusze, Pudry i wody kwiatowe”, opieka kuratorska, Galeria Pryzmat, Kraków 2023

„Krakowska Polityka Muralowa” seminaria poświęcone zagadnieniom muralu,
Wydział Kultury Miasta Krakowa, DNA Miasta / Magazyn Miasta, Kraków 2021

Warsztaty graffiti, Manghha Muzeum, Kraków 2019

Warsztaty Graffiti, Tydzień Kultury Polskiej, Liceum Plastyczne w Zalaegerszeg, Węgry
2019

„Puzzle” , kurator wystawy, Varosi Hangversneny- es Kiallitoterem (Galeria),
Zalaegerszeg, Węgry 2019

„Open eyes. Economy summit”, Międzynarodowy Kongres Ekonomi Wartości, ICE Kraków
2018 (panelista)

„Utopia. Nie-miejsce.” Międzynarodowe Bienale Sztuki Współczesnej, Kraków 2018
(kurator, współorganizator)

„Line by Dots” poplenerowa wystawa studencka, Ryga 2018 (kurator,
współorganizator)

Współorganizator międzynarodowego projektu „Triangle”, Dusseldorf/Neuss 2017

Warsztaty graffiti „Marie Skłodowska-Curie geht an die Wand - Wissenschaft und
Street-Art „, Gimnazjum im. Marii Curie-Skłodowskiej w Neuss, Neuss (Niemcy) 2017

Kurator/opiekun. Międzynarodowe warsztaty artystyczne „Line by Dots”,
Zakopane-Harenda 2017

Kurator, Punkt Wyjścia. Wystawa Street Artu, którego nie ma. W ramach projektu
„Konfiguracje” - Krakowskie Spotkania Artystyczne 2017, Kraków Aleja Róż (Nowa
Huta)

Kurator Międzynarodowego Projektu Artystycznego „Cube”, Kraków 2016

Wydziałowy koordynator Festiwalu Nauki w Krakowie, Kraków 2016

Kurator/Organizator wystawy „Kairos” w ramach Małopolskiego Festiwalu Nauki w
Krakowie, Kraków 2016

Współorganizator debaty „Czy Kraków potrzebuje murali”, Urząd Miasta Krakowa, Kraków
2015

Kurator i organizator wystawy „Olśnienia”, Galeria UJPII, Małopolskie Dni Nauki, Kraków
2015.

Prowadzenie warsztatów z malarstwa ściennego, Fundacja Geo Air, Batumi (Gruzja)
2014.

Organizacja oraz kuratela międzynarodowej wystawy „Rest Art Work”, Kraków 2014.

X. Brandenburger Jugendkulturtage 2012 – X. Dni Kultury Młodzieżowej w Brandenburgii 2012, warsztaty graffiti, Brandenburg (Niemcy) 2012.

OCENA AUTOREFERATU

Przedłożony przez Pana Kamila Kuzko *Autoreferat* stanowi autorski tekst, w którym Habilitant przedstawia określone priorytety własnych poszukiwań twórczych, ważne dla siebie miejsca zainteresowań artystyczno-badawczych, jak również efekty złożonego w czasie i trudności przedłożonego projektu „**Cykl 17 murali powiązanych tematycznie i będących wzajemnie uzupełniającym się zestawem prac zrealizowanych w przestrzeni publicznej:**”, które w świetle decyzji Autora są osiągnięciem artystycznym (dziełem habilitacyjnym).

Recenzowana habilitacja dr Kuzko składa się z sześciu rozdziałów uzupełnionych o życiorys zawodowy, bibliografię oraz liczną ikonografię. Dysertacja liczy 215 stron wydruku komputerowego. Została ona starannie i pieczołowicie przygotowana edytorsko, sprowadzona do formatu wzorcowej książki. Dodatkiem do pracy jest pendrive zawierający wszystkie niezbędne dokumenty, ikonografie i opisy prac związane z habilitacją. Praca jest poprawnie i logicznie skomponowana. W tym zakresie nie mam żadnych istotnych uwag. Główną wiodącą autoreferatu jest jednak spis wszystkich 17 realizacji artystycznych z szerszym uzupełnieniem informacji o ich przekazie i motywach przewodnich.

Niewielki, ale dobrze napisany i skomponowany rozdział *Omówienie osiągnięć*, stanowi rzetelne wprowadzenie do tematyki całego cyku i jego rozwinięć w dalszym rozdziale. Doktorant przywołuje tutaj ważne osobiste doświadczenie, i tłumaczy ważność stosowanych technik oraz skalę wykonywanych projektów.

" Jest kilka powodów, które stoją za wyborem muralu jako formy artystycznej wypowiedzi Ośmielę się stwierdzić, że jest to najbardziej charakterystyczna dyscyplina twórczości, jaką uprawiam. To właśnie w obrębie malarstwa ściennego kształtował się mój dotychczasowy język plastycznej wypowiedzi. Malowane od połowy lat dziewięćdziesiątych graffiti „podprowadziło” mnie pod budynek Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie, gdzie rozpocząłem swoją artystyczną edukację."

Autor załącza też książkę "Kulisy kroju i szycia", wydaną w 2023 roku do niniejszego postępowania, jako przykład wybranych osiągnięć artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny. Jest to 240 stronicowy wybór prac opatrzony tekstem Magdaleny Kuleszy-Fedkowicz. Książka wyraźnie naprowadza czytelnika na grunt estetyczny, w jakim zanurzony jest sam Autor. Nienaganna ikonografia i wyważenie edytorskie odgrywa tu ważną rolę. Dzięki niej, możemy lepiej poznać Habilitanta, przeniknąć do jego wyobrażeń poczynszy

od oszczędnego rysunku i finalizując wszystko na pełnoskalowych muralach. Książka jest podpowiedzią o wzmożonej aktywności twórczej Autora i jego zawodowej pasji. Chęć komunikowania się z odbiorcą wydaje się tu niemal fundamentalna.

W opisach wszystkich 17 prac brakuje mi wynurzeń z osobistych refleksji, oceny merytorycznej, badawczej oraz duchowej prac własnych. Artyści przeważnie zawierają to wszystko w swoim dziele, jednak próba podjęcia rękawic i napisania kilku słów wydaje się tu jak najbardziej na miejscu. Czy tak przytoczone uwagi krytyczne podważają dzieło habilitacyjne dr Kamila Kuzko? Moim zdaniem nie. Jest to wyraz i pewna "zauważalna" uniwersytecka, kiedy do dzieła sztuki stosujemy obszerny opis analityczno-artystyczny. Nie mogę takiej uwagi uczynić w stosunku do habilitacji z Akademii Sztuk Pięknych, gdzie większy nacisk kierowany jest na dzieło fizyczne i jego dokumentację.

Zapoznanie się z bogatą twórczością Habilitanta kieruje mnie do głębszej refleksji i pewnej autokrytyki w stosunku do moich wielkoskalowych realizacji artystycznych. Na ile forma płaska Kamila jest mniej lub bardziej "przekazna" w swoim oddziaływaniu jak moje instalacje site-specific i obiekty przestrzenne? Nie znajduję na ten moment odpowiedzi... bo w tym wszystkim najważniejsza jest ciągłość kreacyjna i pewnego rodzaju zatracenie twórcze. Zarówno moje podejście do sztuki jak i Kamila jest w pewnej przewadze do pozostałych wytycznych życiowych. Statystyki w tym przypadku i dokumentacje to post spekulacje. Moment powoływania do życia pomysłu, pewnej idei oraz jej fizyczne ustanawianie jest najistotniejszym procesem twórczym, tak ważnym dla ciała i psychiki pomysłodawcy. Dr Kuzko w swoich realizacjach najprawdopodobniej też prowokuje refleksję intelektualną i dalsze jej rozważania teoretyczne. Ale ich też tu po części brakuje w dopięciu habilitacyjnym, bym mógł się odnieść do trafnych lub źle poczynionych kroków Artysty. Pewnie Habilitant posiada szeroką wiedzę teoretyczną ale dla mnie osobiście najważniejsza jest tu samoświadomość twórcza! Tezy *Autoreferatu* sformułowane są logicznie i esensjonalnie, które świadczą o dojrzałości i twórczym oddaniu Pana Kuzko.

OCENA WSKAZANEGO OSIĄGNIĘCIA ARTYSTYCZNEGO

(DZIEŁA HABILITACYJNEGO)

Usytuowanie człowieka w mieście nie jest powodem i przywilejem bycia stróżem czy obserwatorem życia społecznego. Jest także jego twórcą, ściśle zintegrowanym z krajobrazem miejskim i jego zmianami. Przestrzeń miejska stanowi dynamiczny rodzaj galerii, prezentującej

treści istotne dla jej mieszkańców i przechodniów. W związku z tym, sztuka uliczna staje się coraz bardziej efektywnym narzędziem przekazu różnorodnych komunikatów. Treści oficjalnych i tych, umieszczanych podprogowo. Przykładem takiego narzędzia są murale – wielkoformatowe realizacje artystyczne, jako naturalny wykwit na murze. Ich rola nie ogranicza się jedynie do funkcji dekoracyjnej, stanowią one aktywny komentarz, sumę zjawisk w danej przestrzeni oraz ocenę problemów społecznych, zawartą w różnorodnych formach wyrazu artystycznego.

Przedstawiony przez Habilitanta zestaw 17 murali, wykonanych od czasu uzyskania stopnia doktora, jest ujmującym przykładem umiejętności odczytywania miasta, miejsc i osób z nimi związanych. Przesłanie jakie się wiąże z interwencjami w przestrzeni publicznej, gdzie potencjalny odbiorca ma 100 lat a drugi właśnie się urodził, może zaprowadzić widza do niezliczonych postaci historycznych, zapomnianych dzieł literackich, wydarzeń z obszaru kultury aktualnej, bądź autorefleksji egzystencjalnej. To wszystko za sprawą archeologiczno-detektywistycznych prac zaproszonego artysty. Zasadniczą częścią w ocenie dokonań naukowo-dydaktycznych w naszej dziedzinie są realizacje artystyczne. Habilitacja dr Kamila Kuzko została sporządzona na podstawie dwóch bardzo ważnych składowych. Wyczerpującemu opisowi powstałych już prac artystycznych i wymownej dokumentacji z ukończonych działań malarskich, niektórych już zamalowanych lub nieistniejących. Załączone materiały i ich wartość merytoryczna, stanowią przekonującą całość. Uzupełnione materiały z wszystkich interwencji w przestrzeni publicznej pozwoliły mi na zbliżenie się do fenomenu twórczego Habilitanta oraz bardzo wysoką ocenę ich poziomu artystycznego. Dokumentacja oraz jej opis również w tym przypadku nie budzą moich żadnych zastrzeżeń.

Przedłożone realizacje habilitacyjne charakteryzuje powłoka linearna, znanego i rozpoznawalnego znaku graficznego, bardzo czytelnego, podobnie jak w opracowaniach i propozycjach graficznych z lat 60-tych czy 70-tych, kiedy to oszczędność środków ustalała normy projektowe, tak jak to miało miejsce w przypadku dawnej szkoły polskiego plakatu a dziś rozpoznawalnej na całym świecie. Wypracowana technika wszystkich realizacji Kamila Kuzko ma w sobie dużo delikatności i nie przypomina odtwórczego nanoszenia murali przez przyspieszające pracę natryski czy automaty. Tu ewidentnie wyczuwalna jest stylistyka analogowa, jednoosobowa, co uważam za dodatek sprzyjający w ocenie Habilitanta. Wszystkie przedstawione do oceny prace są pewną, dawno nabytą konsekwencją, dodatkowo wzmocnianą przez Autora przy co raz to śmielszych wyzwaniach. Niewątpliwie ważną i owocną realizacją Pana Kuzko jest cykl oszczędnych malowideł pt.: **DRAMAT WOLNOŚCI/ STANISŁAWOWI MARUSARZOWI**, zebranych w jeden mural w Areszcie Śledczym w Krakowie przy ul. Montelupich. Zrealizowany z rozmachem i szacunkiem do symboliki i upodobań osadzonych.

Adaptacja Kapliczki, Przybliżenie sylwetki Stanisława Marusarza, przypisało Artyście kilka pochwał. Sztuka dzieje się tam, gdzie jest jej największy oddźwięk. Tak można też opisać realizację **HORROR VACUI** podczas Urban Art Festival w Batumi z 2014 roku. Śmiała i na wskroś odważna propozycja muralu na bardzo niewygodnej tkance ściany z zewnętrzną klatką schodową budynku Szkoły Plastycznej. Efekt końcowy dość zaskakujący. Dobrze opracowane grafiki, podziały, dobrze zestawiona kolorystyka, wynikająca z sąsiedztwa i otoczenia, pewnego rodzaju surrealizm architektoniczny przyczynił się do bardzo dobrej propozycji artystycznej z licznym i przede wszystkim pozytywnym odbiorem pracy. Niemal we wszystkich muralach jest coś co sprawia że to są bardziej realizacje artystyczne jak szerzej wszystkim znane murale. Tu dochodzi do zbadania i wystudiuwania kontekstu lokalnego, sąsiadującego, napotkanego. tylko wtedy jest budowany pomysł i potrzeba zabrania głosu artystycznego. (**Skibińska 17, Kosmonauci** czy **Uzdrowienie Paralityka**). Artystyczne eksploracje twórcze Pana Kuzko obejmują w znacznym stopniu medium graffiti i związane z nim procesy mur-ae-latywne, jak również takie dziedziny jak , rysunek, grafika, malarstwo, instalacje oraz realizacje artystyczne typu site-specific. W swojej twórczości Kamil interesuje się również mechanizmami, działającymi na styku pamięci masowej a percepcją w kontekście miejsca i czasu, a także zagadnieniami obrazu i jego entropii. Jego ustalenia artystyczne mają charakter intermedialny i i *quasi* interdyscyplinarny, a jednocześnie często są to działania efemeryczne i przede wszystkim niekomercyjne.

Murale to forma sztuki o dużym wpływie zarówno na miejskie krajobrazy, jak i na naszą egzystencjalną przestrzeń. Ich przekaz może kształtować nasze opinie, a nawet zmieniać sposób podejścia do życia. Treść i ekspresja monumentalnych malowideł czy zdrapek typu sgraffito, zyskują coraz więcej entuzjastów tej formy artystycznej wypowiedzi. Te wielkoformatowe murale, prezentowane w otwartej przestrzeni miejskiej, kierują myśli obserwatorów w różne kierunki interpretacyjne. Każda interpretacja jest unikalna – w rzeczywistości jest ich tyle, ilu jest widzów. Ta zmienna ulega też pod wpływem czasu i pewnego odczekania...ponownego przewartościowania dzieła po osobistych doświadczeniach zebranych przez miesiące czy nawet lata. Dlatego warto ciągle odkrywać treści zawarte w muralach "bo tak szybko odchodzą". Dzięki nim możemy poszerzać naszą wiedzę i rozwijać wrażliwość na sztukę. Ponadto, murale subtelnie przypominają nam o ulotności sztuki, chwil, czasu i myśli... oraz nas samych.

KONKLUZJA

Treść dzieła habilitacyjnego dr Kamila Kuzko została przedstawiona jasno i czytelnie. Jest

efektem ewolucji twórczej, świadomym i wieloaspektowym osiągnięciem udowadniającym wysokie kompetencje artystyczno-badawcze i dydaktyczne Habilitanta. Biorąc pod uwagę całokształt działań zaprezentowanych w bardzo dobrze zaprojektowanej dokumentacji, część teoretyczną oraz wysoką jakość dzieła habilitacyjnego, stwierdzam, że osiągnięcia twórcze, dydaktyczne i popularyzatorskie dr Kamila Kuzko stanowią wyraźny wkład w rozwój dziedziny sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Pozostaję pod dużym wrażeniem zaangażowania dr Kuzko nie tylko w samo tworzenie wartościowych artefaktów, ale także mocno brzmiącego głosu artysty, oddanego problemom społecznym, dydaktycznym, ogólnouczeniowym i budzącym emocje komunikaty, dedykowane znacznie szerszej publiczności. Warto podkreślić, że Kandydat posiada określony dorobek dotyczący działalności dydaktycznej i można przypuszczać, że kompetencje artystyczne i intelektualne Pana Kuzko potencjalnie mogą konstruktywnie przekładać się na realizowaną przez niego działalność pedagogiczną. Biorąc pod uwagę te wszystkie wymienione przeze mnie fakty, spełniając wymogi prawne art. 219 ust. 1 punkt 2 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (z późniejszymi zmianami), stwierdzam, że dorobek artystyczny, dydaktyczny, kulturotwórczy i organizacyjny dr Kuzko, upoważnia mnie do poparcia wniosku o nadanie stopnia **doktora habilitowanego** w dziedzinie sztuki dla **dr Kamila Kuzko** z Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, co niniejszym czynię.

podpis recenzenta

dr hab. szt. Robert Kuśmirowski, Prof. UMCS

